

מנוילא מדברינו ג"כ שכל עולם תחתון לגבי עליון הנה
הוא רק כמר מדלי נגדו שהרי כל המליחות דהתחתון
הנה הוא רק מה שהיה כלול בתחילה בכח העליון וכל
מליחותו ויציאתו לפועל הוא ג"כ רק מושפעת דאור
העליון אשר מושפיע בו תמיד וככל הנ"ל וא"כ הרי נמלא
שכל תחתון לגבי עליון הנה הוא רק כח והארה ושפע
ממנו לבד והוא אינו עומד לעצמו כלל אלא שהוא קשור
למעלה ותלוי בו לעולם:

שער ג.

ברק א' ומערתה נאמר עוד כי הנה כלל המליחות
הוא נחלק לג' מדרגות והם
נצראים נולרים נעשים ונקראים בשם ג' עולמות צריאה
ילירה עשיה כי כ"ח הוא עולם מלא מכל כללי ופרטי
המליחית כולם אלא שבזה הם צבחי' נצראים והוא חידוש
העלם דכל מליחות אשר שם ילאו ונצראו יש מאין ובוזה
הם צבחי' נולרים ששם ילא כ"ח צלורתו וליוורו הכמות
והגבולי משא"כ הנצראים אין גילוי להם למטה לורחם
הכמות כלל ונצחנים רק על האיכות שבהם לבד ובוזה הם
צבחי' נעשים ששם נגמר תומריותם הן בהעלם והן
בהליור משא"כ בהילירה ומכש"כ בהצריאה לא ירדו
עדיין להחומר העיקרי והממשי כלל אך עכ"פ הוא כי כ"ח
לפי צחינתו הוא עולם מלא מכל כללי ופרטי המליחית
כולם שכל מה שישנו בזה ישנו בזה ונחתם כל תחתון
בכל

החיות ושם הוא ראשית העלם ונקודתו הפנימית אשר משם נמשך ההתהוות של הולד והוא מה שאמרו כי לענין חיותה גם אבא שאל מודה ששם הוא שורשו בעלם אך זהו רק בבחי' האיכות שבו שהוא בחי' הכריאה שבו אבל בבחי' היצירה של הולד שהוא מציאותו בכמות הגנה בזה נעשה ההתחלה מהחלק האמלעי שבגוף והוא מ"ש מטיבורו ור"ל מטבור הלב עד טבור הגוף ששם הוא החלק האמלעי שבגוף וכמו שאמרו שם דכל מידי ממליעיה מיתלד ומתחיל מציאותו אשר בבחי' יצירה מהרוח והלב שהוא החלק האמלעי שבגוף ומשלח שרשיו אילך ואילך כי הרוח והלב שהוא באמלע הוא בחי' היצירה שבהפרוף והוא הגוייה ומציאותו הוא מטבור הלב עד טבור הגוף והוא כל חלק הגוף אשר לפנים מן הפרסא המפסיק בין הלב והריאה לבין הכבד והמעיים וכ"ז הוא בחי' היצירה שבגוף. אך הנפש עם הכבד וכל חלק החי' והתחיון שבגוף הוא בחי' עשיה שבכל פרטו כי שם נגמר תיקונו בכל עביותו וחומריותו הנלרך אליו לקיומו בעוה"ז. וכן הגה ישנא עד"ז כל אלו הג' בחי' ומדרגות בכל עולם ועולם ג"כ כי אין בריאת ולידת ועשיית האדם אלא רק מאוחן הבחי' אשר ישנא בהעולם וכמ"ש באבות דר' נחן פ' ל"א וכנ"ו (והם הג' מדרגות שבנפש ספי' אשר בכל עולם שהם כח"ב חג"ת נהי"מ כנודע) ונמלא כי אלו הג' מדרגות דבריאה יצירה עשיה הגה הם ישנא הן בפרטות שהוא בכל אדם בפרט והן בכללות שהוא בכל עולם ופנ"ע והן בכללי כללות שהם הג' עולמות צי"ע כי בכללי כללות הוו כל הג' עולמות יחד ג"כ רק כללות פרטו אדם אחד וכן הוא כל עולם בפנ"ע והוכ"א בחי' קומת פרטו אדם בכל תכונותיו כנ"ו. והרי נבחן בחי' בריאה יצירה עשיה בכל עולם גופה וכן בכל אדם גופה וכבר אמרנו כי אלו הג' מדרגות שבאדם הגה הם הנשמה רוח נפש שבו וכן הם ג"כ בחי' הגר"ג שבכל עולם גופה וכן הוא בכללי כללות כי עולם הבריאה הוא בבחי' נשמה ועולם היצירה הוא רוח ועולם העשיה הוא נפש הגם שיש נר"ג בכ"א מהם עלמו ג"כ אמנם בהעריך כלל כל עולם זה כנגד זה הגה נבחן כ"א לגבי חבירו רק בבחי' מדרגה אחת לבד כי כלל כל עולם העשיה כולה שהיא התחתונה והחי' לכולם הגה נבחן כל הג' חלקי הגר"ג שבה נפש גופה והיא כולה רק הנפש הכללי וכל עולם היצירה בכלל שהוא האמלעי לכולם הוא כולו בחי' רוח והגר"ג שבו הם רק הגר"ג שבהרוח הכללי וכל עולם הבריאה בכלל שהוא העליון והפנימי לכולם הוא הגר"ג שבו כולן בבחי' נשמה והם הגר"ג שבהנשמה הכללי כי כ"א הוא כלול מכל הבחי' וישנא בכ"א כללים ופרטים ופרטי פרטים עד אין חקר וכמו שיתבאר עוד בעה"י לקמן בדברינו:

פרק ב' אמנם מה שאמרנו שחלקי הנורה הם ג' והם נר"ג הגה האמת הוא שחלקי הנורה הם חמשה והם נרנח"י וכמו שאמרו רז"ל בבראשית רבה פ' י"ד סימן ט' וכן בדברים רבה פ' ב' סימן ל"א חמשה שמות יש לנשמה נפש רוח נשמה חיה יחידה והם באמם בחי' נשמה כ"א גבוה מחבירו אך מה שאמרנו שהם ג' הוא משום פי מקומם ומשכנם בהגוף הוא רק ג'

בכל פרטי המציאות שבו מהעליון שעליו שהעליון עם התחיון הם כחותם ונחתם שכל מה שיש בהחיותם מעתיקו בהנחתם וכל מה שבהנחתם הוא רק מהחיותם אלא שכל מי שהוא יותר עליון הגה נעלה כל המציאות שבו במדרגה יותר נעלה ויותר זך הן בחומרן והן בצורתן הרבה מאד מאוחן שלמטה הימנו. והנה כל עולם ועולם בכללו הוא בתכונת פרוף אדם שכל מה שישנו באדם ישנו בעולם וכל מה שבהעולם הוא באדם ואין בזה אלא מה שבוה וכמ"ש באבות דר' נחן פ' ל"א וכן הרמב"ם במורה ח"א פ' ע"ב וכנודע שזהו נקרא האדם עולם קטן וכן נקרא ג"כ כל עולם בשם אדם והם אדם דבריאה אדם יצירה אדם דעשיה כי כ"א הוא קומה שלימה מתכונת פרוף אדם שלם ממש. והנה עד"ד שאמרנו בהמציאות בכלל שהוא נחלק לג' מדרגות שהם הג' עולמות בריאה יצירה עשיה הגה עד"ז הוא ג"כ בכל עולם ועולם בפרט כי כל עולם הרי הוא בתכונת פרטו אדם כנ"ו וכל פרטו אדם הגה הוא נחלק לג' בחי' שהם ג' מדרגות הן באורך והן בעוביו באורך הוא ראש גוייה בטן ובעוביו הוא בשר גידין עלמות והם ג' חלקי הגוף שהם חי' חיון פנימי והם ג' בחי' כ"א במדרגה בפנ"ע כי בהם שוכנים הג' חלקי לורה הידועים שהם נפש רוח נשמה כי הנפש היא שרויה בהבשר שהוא החלק החי' של הגוף ועיקר משכנה ומקומה אשר משם היא מתפשטת ומחיה את כל הגוף הוא בהכבד שהוא התחלת המעיים והבטן חלק התחיון דהגוף [ור"ל כי עיקר עלמות אור הנפש הוא באמת ג"כ רק בלב אך גילוי הוא בכבד. ע' דברינו שער טגת"א פ"ה אות ס"ג ושם פ"ו אות ב'] והרוח הוא שרוי בהגידין שהוא החלק החי' והאמלעי שבגוף ועיקר משכנו ומקומו הוא בלב שהוא הנקרא בספר יצירה בשם גוייה מושם שהוא עיקר מציאת האדם. והנשמה היא שרויה בעלמות ר"ל צמות שבהעלמות והוא מ"ש כל עלמותי תאמרנה והוא החלק הפנימי שבהגוף ועיקר משכנה ומקומה הוא בהמות שנראש שהוא החלק העליון שבהגוף. והנה אלו הג' מדרגות שהם ראש גוייה בטן שבאורך אשר סימנם הוא מל"ך וכן פנימי חיון חיון שבעוביו אשר סימנם הוא פח"ח עם הגר"ג שבהם הגה הם הג' בחי' דבריאה יצירה עשיה אשר הם בכל פרטו ופרטו כי הנשמה והמות עם החלק הפנימי שבהגוף הוא בחי' בריאה שבכל פרטו והוא מ"ש רז"ל יומא פ"ה א' מהיכן הולד נולד מראשו כו' אבא שאל אומר מטיבורו ומשלח שרשיו אילך ואילך ואמרו שם עד כאן לא קאמר אבא שאל אלא לענין יצירה כו' אבל לענין פקוח נפש אפי' אבא שאל מודה דעיקר חיותה באפיה [וע' בחוספת שם שהקשו כי בנדה כ"ה א' אמר אבא שאל ג"כ כי תחילת ברייתו מראשו ואומר רבינו תם שם כי בנדה ז"ל כרשון וכן הוא בערוך ע"ש אמנם בחוספתא נדה פ"ד כתוב שם ג"כ כמו הגירסא שלפנינו אך במדרש ויקרא רבה פ' י"ד סימן ח' שם איתא בגירסת ר"ת והערוך] אך באמת הגה אלו ואלו הם דברי א"ח כי בבחי' הבריאה של הולד שהוא התחלת מציאותו ולידתו אשר מאין ליש הוה ראשיתו מראשו שהיא מהמות שבו כי משם הוא שורש

הוא מתלבש בהמוח ומאיר וסולט בהחלק הפנימי שבגוף
 והנה היא כלולה מנרנח"י שהם הנרנח"י שבהנשמה הכללי
 הנה אינו מתלבש בהמוח והגוף אלא רק בהנר"ג שנה
 לבד אבל החיה והיחידה שבה הם אינם מתלבשים בהגוף
 כלל אלא שהם נשאר מובחון בבחי' מקיף ומקיף למקיף
 והרי נמצא כי יש לכל גוף ו' מיני מקיפים פרטיים והם
 החיה והיחידה אשר בכ"א מהג' אורות נר"ג הכלליים
 והוא לבד החיה והיחידה הכלליים שהם כולם רק מקיפים
 לבד בכל ה' בחי' נרנח"י שבכ"א מהם והרי הם בסך
 הכל ט"ז מיני מקיפים לכל פרצו' ופרצו' וכן הוא בכל
 עולם ועולם. אמנם הוא כי כ"ז הוא רק בדרך כלל אבל
 בפרטיות הנה מתרבים הארת הנרנח"י שבכ"א בהפנימים
 והמקיפים שבהם לפרטים רבים אין חקר וכמו שמבואר
 בהדרושים וע' דברינו בשער העקודים פ"ב אות ז' סי' ב'.
 וענין לורך וחועלת המקיפים ע' דברינו שם אות ח' וכן יתבאר
 כ"ז ג"כ קצת לפנינו בשערים הבאים בזה"י. אמנם דע כי
 הנה גם שאמרנו שחלקי האורה המתלבשים בהגוף הנה
 הם ג' שהם נר"ג ואמרנו כי נתייחד להם ג' כלים
 בהגוף שהם מוח לב כבד והם מקום ומעון להנר"ג
 וכנ"ל הנה האמת הוא כי עיקר האורה המתלבש בהגוף
 ממש הם רק שנים שהם נפש ורוח לבד והנר"ג והנפש
 והרוח הם אשר מתלבשים במוח לב כבד אבל הנשמה
 הכללית היא אינה מתלבש בהמוח אלא רק בהקפה
 התחתון שלה כי עיקר מדרגת האדם הוא רק הנפש
 והרוח אבל הנשמה היא באמת למעלה ממדרגתו ואינה
 מתלבשת בהאדם אלא רק כדי להתעלה ולהתגדל על
 ידה למעלה ממדרגתו שהוא נפש ורוח ולהתעלה על ידה
 למדרגת הנשמה ג"כ ומשום שעיקר מדרגת האדם הוא
 רק נפש ורוח לכן הם אשר מתלבשים ומשתתפים עם
 הגוף וחומר ונעשים חד עמו אבל הנשמה אין לה השתוות
 עם הגוף כלל אלא רק בהקפה היותר תחתון שבה לבד
 ובזה לבד היא מתלבשת בו והתלבשותה הוא ג"כ רק
 ע"י הנשמה שברוח אשר מקומה הוא בהמוח ומה שאמרנו
 לעיל שרוח הוא בלב הוא רק הרוח שברוח אבל הנשמה
 שברוח שורה ג"כ רק בהמוח והוא עיקר הנשמה שבאדם
 אשר במדרגת האדם ובחון אותה הנשמה שברוח
 מתלבשים הנר"ג שבהנשמה הכללית בהקפה היותר תחתון
 שבהם וכדי להתעלה ולהתגדל על ידן למעלה ממדרגתו
 וע"י אותה הנשמה הכללית קשור האדם למעלה למעלה
 ועל ידה שורה השכינה בישראל ומיוחד שמו עליהם כמו
 שיתבאר כ"ז למטה באר הטיב בעזרת השם יתברך שמו:
 פרק ג' והנה אמרנו כי יש נרנח"י כלליים ונרנח"י
 פרטיים והיינו שכ"א מהנרנח"י הכלליים
 הנה כלול כ"א ג"כ מנרנח"י וכנ"ל אמנם הנה יש חילוק
 גדול בין הנרנח"י הכלליים להנרנח"י הפרטיים כי הנרנח"י
 הכלליים הנה הרוח והנפש הכלליים הם נבראים גזרים
 נעשים והם אינם אלהות כלל (וע"פ מה שיתבאר למטה)
 אבל הנשמה והחיה והיחידה הכלליים אלו הג' הם כולם
 אלהות גמור גם בהעולמות ז"ע שאפי' בעולם העשיה
 הנה מהנשמה הכללית ולמעלה כולו אלהות גמור כי
 הנשמה הכללית אשר גם בהעשיה הנה היא מעולם
 האלימות אשר הוא אלהות גמור כמו שיתבאר בשערים
 הבאים

ג' לבד שהם נפש רוח נשמה ועל ידיהם נתחלק הגוף
 לג' מדרגות שהם רג"ב ופת"ח כנ"ל ולא נמצא בהגוף
 מקומות וחדרים לחלקי האורה אלא רק ג' לבד שהם מוח
 לב כבד והם המקום ומעון לנר"ג אבל להחיה והיחידה
 לא נמצא להם כלים בהגוף להתלבש בהם כי אין בכח
 הגוף לקבלם מחמת אורם הגדול אלא שהחיה היא בחון
 הנשמה שהנשמה הוא הגוף והכלי שלה והיחידה היא
 שורה בחון החיה. והעיקר הוא כי החיה והיחידה הנה
 הם אינם מתלבשים בעיקר אורם בהגוף כלל אלא שהם
 מרחפת על הגוף מבחון כי החיה היא מרחפת על
 הנר"ג שבהגוף והיא להם בבחי' אור מקיף והיחידה היא
 מרחפת על החיה והיא מקיף למקיף ומה שאמרנו שהם
 מתלבשים בהנשמה הוא רק הארתם לבד אבל הם עלמם
 אינם מתלבשים בהגוף כלל אלא הם רק בבחי' מקיף
 ומקיף למקיף ומשום שהם אינם מתפשטים להתלבש
 בהגוף ממש ולא נמצא בהגוף אלא רק ג' כלים להנר"ג
 לבד שהם מוח לב כבד כנז' לכן אמרנו שחלקי האורה
 אשר בהגוף הם ג' שהם הנר"ג. והנה ע"ד שאמרנו
 בכל אדם בפרט כן הוא ע"ד בהעולמות בכלל כי הנה
 הם ג' עולמות בריאה יצירה עשיה אשר הם כלל
 העולמות הנפרדים משום שהם כולם אינם אלהות כלל
 והנה הם ג' כלים לקבל בחוכם את הנר"ג הכלליים
 כי הנפש הכללי הוא בעשיה והרוח הכללי הוא ביצירה
 והנשמה הכללי בבריאה אבל לחיה ויחידה הכלליים לא
 נמצא עוד עולמות נבראים להיות כלים להם אלא הוא
 כי החיה והיחידה הכלליים הם רק מרחק עליהם מבחון
 בבחי' מקיף ומקיף למקיף ולא נכנס מהם בהעולמות
 מפנים אלא רק הארתם לבד. והנה ע"ד שאמרנו שינס
 ה' אורות כלליים שהם נרנח"י כן הוא ג"כ שכ"א מאלו
 ה' הוא כלול ג"כ מה' שינס ה' בחי' נרנח"י בהנפש
 הכללי נפש שבנפש רוח שבנפש נשמה שבנפש חיה שבנפש
 יחידה שבנפש וכולם הם נפש הכללי וכן ע"ד ה' בחי'
 נרנח"י ברוח הכללי וכן ה' בחי' נרנח"י בהנשמה הכללי
 וה' בחי' נרנח"י בהחיה הכללי וה' בחי' נרנח"י בהיחידה
 הכללי. וכן ע"ד שאמרנו שהחיה והיחידה הכלליים לא
 נמצא להם כלים בהגוף והם אינם מתלבשים בהגוף אלא
 שנשארים מבחון בבחי' מקיף ומקיף למקיף כן הוא
 ע"ד בהחיה והיחידה הפרטיים אשר בכ"א מהנרנח"י
 הכלליים הנה הם ג"כ אינם מתלבשים בהגוף אלא
 שנשארים ג"כ רק בבחי' מקיף ומקיף למקיף וכגון הנפש
 הכללי אשר אמרנו שהוא מתלבש בהגוף ומקומו וגילויו
 הוא בהכבד ומשם הוא משלח פארותיו בכל הגוף כולו
 ומאיר וסולט בחלקי החיונית דהגוף וכנ"ל הנה כל
 התלבשות הנה הנה הוא רק בבחי' הנר"ג שבנפש אבל
 החיה והיחידה שבהנפש הנה הם אינם מתלבשים בהגוף
 אלא רק בהארתם לבד אבל עיקר אורם נשאר מבחון
 בבחי' מקיף ומקיף למקיף וכן ע"ד ברוח הכללי
 המתלבש בהלב ומאיר וסולט בהחלק האמצעי שבגוף
 והנה הוא כלול מנרנח"י שהם הנרנח"י שבהרוח הכללי
 וכנז' הנה אינו מתלבש בהלב והגוף אלא רק בהנר"ג
 שבו לבד אבל החיה והיחידה שבו הם נשאר מבחון
 בבחי' מקיף ומקיף למקיף וכן ע"ד הנשמה הכללי אשר

והתחלתו שהוא בחי' הראש שבו. וע' שער פרקי הללס רפ"ב שאמר שם הרב כי אין דבר שאין בו נרנח"י והוא כללות הנפש המורכבת שאמרנו שיטנו גם בהדומם והוא הכח המקיים את הרכבתו שהוא בחי' נפש הדומם וע' בדברי הרב בשער קינור חבי"ע פ"ב ושם פ"א ברה"מ הדומם ע"ש. ונחזור להענין כי הנה עכ"פ הוא כי מקומה של הנשמה הפרטית אשר גם בהרוח והנפש הכלליים הוא ג"כ רק בהמוח ועל זה נתייחד ג' מקומות בהגוף דכל פרלו' שהם מוח לב כבד כי הם המשכן והמעון להנר"ג הפרטיים אשר בהרוח והנפש הכלליים שהם עיקר מדרגת של כל פרלו' וכנ"ל ולכך נתייחד להנר"ג שבהם ג' כלים מל"כ והם מעון ומדור להם שבהם הם שוכנים אבל הנשמה הכללית שהיא כולה אלהות אין לה השתוות כלל עם שום גוף וכלי ולכן לא נתייחד לה כלי כלל בהגוף לקבל אותה בתוכה אלא שהיא שוכנת בהוך הנשמה דהרוח אשר במוח שהנשמה דהרוח הוא הכלי שלה ושם היא מתפשטת בהקלה היותר תחתון דהנר"ג שלה ובזה לבד היא מתלבש בכל פרלו' :

והנה בעולם העשיה אשר האלהות שבה הוא רק היחידה דהרוח ונפש וכנ"ל פ"ג הנה מתייחדת הנשמה הכללית בהארס ע"י היחידה שבו והיחידה הרי היא מתפשטת ומתלבש בהארסתה בהחיה והחיה בהנשמה שבמוח (שהוא הנשמה דרוח ונפש כנ"ל) וכנ"ל פ"ב. ובעולם היצירה מתייחדת הנשמה הכללית בכל פרלו' ע"י היחידה והחיה שבהרוח ונפש ובעולם הבריאה מתייחדת הנשמה הכללית שבה ע"י היחידה והחיה והנשמה אשר בהרוח ונפש ואותן הנשמה והחיה והיחידה דרוח ונפש שבה הם הג"ר דעולם הבריאה הנקרא כסא הכבוד והנה הם בתיכל הו' דבריאה שהוא בחי' המוח שבה ובהם מתפשטת ומתייחדת הנשמה הכללית דהבריאה וכמ"ש בשער כסא הכבוד פ"א :

אננם מה שאמרנו שהנשמה דרוח ונפש הם בהמוח הנה עיקר הנשמה שבהמוח עלמו הוא רק הנשמה דהרוח אבל הנשמה שבנפש הנה היא אינה בהמוח עלמו אלא רק בהקרומין דהמוח והקרומין הם בבחי' בשר שהוא משרש הדם והכבד מקום משכן דהנפש ואותן הקרומין הנה בהיות הולד בבחי' עיבור שאז אין בו רק נפש לבד הוה אותן הקרומין אז בו במליאות מוחין ממש והם המוחין דעיבור אך אח"כ בגדלות כשנגמר בו הנווחין האמיתית הנה נעשה מהמוחין דעיבור לקרומין על המוחין ושם שורה בו הנשמה דהנפש והוא לבוש על הנשמה דהרוח שהוא בהמוח ממש כמו הקרומין שהם לבוש על המוחין וכמלא כי עכ"פ הוא שהם שיהם בהמוח שבראש זה בהמוח ממש וזה בהקרום. וכן עד"ו בהרוח שבשניהם כי הן הרוח שברוח והן הרוח שבנפש שניהם הם בלב וזהו מליאת השני חללים שבלב באחד רוח ואחד דם הימין רוח והשמאל דם והם הרוח שברוח והרוח שבנפש ומה שהוא דם הוא משרש הכבד אשר בו ששם הוא עיקר מליאותו וגילוי כי עיקר מליאותו וגילוי דהנפש הוא רק בכבד. וכן הוא עד"ו בהנפש שבשניהם כי הן הנפש שברוח והן הנפש דהנפש שניהם הם בהכבד הנפש דהרוח מבפנים והנפש דהנפש נוכחין והוא אשר משתתף ומתערב

הנאים אמנם הנרנח"י הפרטיים אשר ישנם גם בהנפש והרוח הכלליים הנה יש בהם בחי' שהם אלהות ויש בהם בחי' שאינם אלהות ויש חילוק בזה בין העולמות כי בעולם העשיה הוה האלהות שבהם רק היחידה לבד שבהם כי היחידה הפרטית אשר גם בהרוח והנפש הכלליים דהעשיה הוא אלהות גמור אבל מהחיה ולמטה אשר דהעשיה הוא הנפש הכלליים דהעשיה הם אינם אלהות כלל. בהרוח והנפש היצירה הוה גם החיה הפרטית אשר בהרוח והנפש הכלליים דהיצירה הוה גמור אך מהנשמה הפרטית ולמטה אשר בהרוח ונפש הכלליים דהיצירה הם אינם אלהות כלל. ובעולם הבריאה הוה גם הנשמה הפרטית אשר בהרוח והנפש הכלליים דהבריאה ג"כ אלהות גמור ורק הרוח והנפש הפרטיים אשר ברוח ונפש הכלליים דהבריאה הם אינם אלהות כלל וגמלא כי בעולם הבריאה הוה האלהות מהנשמה ולמעלה לעולם ר"ל גם הנשמה הפרטית אשר בהרוח ונפש הכלליים שבה אבל בעולם היצירה הוה האלהות אשר גם בהרוח והנפש הכלליים שבו רק מהחיה ולמעלה. אך בעולם העשיה לא הוה אלהות ברוח ונפש הכלליים שבה אלא רק היחידה לבד שבהם. והרי נמלא מכ"ז כי היחידה היא לעולם אלהות ור"ל גם היחידה הפרטית אשר גם ברוח ונפש הכלליים דהעשיה אבל הרוח והנפש הפרטיים דהרוח ונפש הכלליים הם לעולם אינם אלהות אפי' בעולם הבריאה אך הנשמה והחיה הנה בעולם הבריאה הם ג"כ אלהות גמור לעולם ור"ל אפי' הנשמה והחיה הפרטיים אשר גם בהרוח והנפש הכלליים אבל ביצירה הוה האלהות רק מהחיה לבד אך לא מהנשמה ולמטה ובעולם העשיה הוא רק היחידה לבד ולא מהחיה ולמטה. וכ"ז הוא רק בהנשמה והחיה הפרטיים אשר ברוח ונפש הכלליים אבל הנשמה והחיה הכלליים ומכש"כ היחידה הם כולם לעולם אלהות גמור בכל חלקי הנרנח"י שבהם גם בעולם העשיה [וכמ"ש האריז"ל בשער הללס פ"א ובשער השמות פ' ח' ב' ובכ"מ וכן כתב ג"כ הגר"א ז"ל בהיכלות בראשית היכל ח' בספר יהל אור דף י"א ע"ד. ובמה שכתבתי החילוק בין הכללים להפרטים בזה יתיישב דברי הגר"א בליקוטיו שבסוף הספד"ל דה"מ ידוע שהבדל עלמיו כו' ע"ש שהוא נראה כסותר את עלמו למה שכתב בהיכלות הנז' אבל לפי מה שכתבתי הוא ניחא כי בליקוטיו שם מדבר בהנרנח"י שבנפש רוח הכלליים כי רק הם לבד הם עיקר מדרגת דהעולמות ב"ע והוא מדרגת האדם והבן :

פרק ד' ודע כי הנשמה הפרטית אשר גם בהרוח והנפש הכלליים הנה מקומם הוא ג"כ רק בהמוח והוא מה שאנו רואין שיש בחי' מוח גם לבהמה וכן יש בחי' מוח גם לנפש היוצאת שבכל מין לומח וכן הוא גם לנפש המרכבת שבכל חלקי הדומם והוא המקום דהנקודה הפנימית דכל גשם שהיא הנושא אותו (כמ"ש בספר יצירה פ"ד מ"ד ע"ש בהגר"א) כי שם שוכן הורה העיקרית דכל מליאות שכ"א הוא כלול מחומר וורה כנ"ל שער ב' ואותו המקום דהנקודה הפנימית אשר בו שוכן הנפש המרכבת שהיא הורה אשר ישנו גם בהדומם הוא בחי' המוח שבו ושם הוא שורשו